

Etický kódex zamestnancov Materskej školy, Čajakova 4A, Žilina

Vydáva riaditeľka Materskej školy, Čajakova 4A v súlade s § 5 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Cieľom etického kódexu je poskytnúť základný rámec správania sa pedagogického zamestnanca.

Obsahom etického kódexu sú základné morálne princípy, ktoré by mal pedagogický zamestnanec dodržiavať vo vzťahu k sebe, ostatným zamestnancom školy, deťom, rodičom alebo iným fyzickým osobám než rodičom, ktorí majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu alebo zástupcom zariadení, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody a k verejnosti.

Etický kódex **slúži** na ochranu najvyšších ľudských hodnôt, dôstojnosti človeka a slobody na ceste za vzdelaním v duchu demokratických a kultúrnych princípov, zakotvených v Ústave Slovenskej republiky a právnom poriadku Slovenskej republiky.

Článok I **Základné ustanovenia**

1. Etický kódex stanovuje pravidlá správania sa, konania zamestnanca materskej školy (ďalej len „zamestnanec MŠ“) a dodržiavania základných morálnych princípov.
2. Etický kódex je záväzný pre všetkých zamestnancov MŠ. Zaväzuje každého zamestnanca, aby dbal na dôstojnosť svojho postavenia v škole, komunita a v spoločnosti.
3. Zamestnanec MŠ je fyzická osoba, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo inom pracovnom vzťahu k zamestnávateľovi – Materskej škole, Čajakova 4A, Žilina.

Článok II **Všeobecné zásady**

1. Každý zamestnanec MŠ je pri výkone práce povinný dodržiavať Ústavu SR., ústavné zákony, zákony, ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, všeobecne záväzné nariadenia a vnútorné predpisy, vrátane ustanovení tohto kódexu.
2. Zamestnanec je pri plnení svojich úloh otvorený a prístupný verejnosti (deťom, zákonným zástupcom a ostatným návštevníkom MŠ). Je povinný odmietnuť poskytnutie tých informácií, ktorých poskytnutie zakazuje osobitný právny predpis.
3. Zamestnanec plní úlohy, vyplývajúce z jeho pracovného zaradenia osobne, zodpovedne, včas a riadne, v zhode s poslaním a cieľmi MŠ. Výkon práce musí byť spojený s maximálnou mierou slušnosti, porozumenia a ochoty. Je povinný zdržať sa pri výkone týchto povinností, ale aj mimo priameho výkonu pracovných povinností, akéhokoľvek správania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť práce, dobré meno MŠ. Voči verejnosti a ostatným zamestnancom vystupuje zdvorilo, korektné, s úctou a v súlade so zásadami slušného správania.
4. Zamestnanec aktívne, profesionálne a empaticky vstupuje do procesov tvorby klímy v škole tak, aby sa etablovala ako otvorený a bezpečný priestor vrátane komunikácie s mimoškolskými organizáciami, ako aj s verejnosť
5. Zamestnanec o vzniknutých problémoch otvorene komunikuje, aktívne hľadá riešenia a neprenáša zodpovednosť za svoje zlyhanie na ostatných kolegov alebo na zamestnávateľa,

teda rešpektuje psychickú autonómiu a fyzickú autonómiu a jedinečnosť svojich kolegov pri výkone pracovnej činnosti.

6. Zamestnanec zodpovedá za svoje konanie a rozhodnutia zamestnávateľovi, a je pripravený podrobiť sa kontrole a potrebnému preskúmaniu jeho postupu.
7. Zamestnanci školy sú povinní v súlade s § 145 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní postupovať podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní.
8. Štandardy zaväzujú zamestnancov školy k dodržiavaniu stanovených pravidiel, princípov a postupov, ktorých cieľom je podporiť vytvorenie inkluzívneho prostredia na škole, v ktorej sa každé dieťa bude cítiť prijaté.
9. Zamestnanci školy podľa pracovného zaradenia poskytnú podporu, vykonajú primeranú úpravu a včasné zásahy v takej miere, aby všetky deti, dokázali naplniť svoj potenciál.

Článok III

Zneužitie pracovného postavenia

1. Zamestnanec nezneužíva informácie nadobudnuté v súvislosti a pri vykonávaní zamestnania vo vlastný prospech alebo v prospech blízkych osôb alebo iných fyzických osôb alebo právnických osôb; táto povinnosť platí aj po skončení pracovného pomeru.
2. Zamestnanec, domnievajúci sa, že sa od neho vyžaduje, aby konal spôsobom, ktorý je nezákonný, nesprávny alebo neetický, ktorý má za následok zlé hospodárenie, alebo je inak nezlučiteľný s platnou legislatívou a Etickým kódexom, písomne oznámi túto skutočnosť vedúcemu zamestnancovi. Vedúci zamestnanec svoje stanovisko oznámi podriadenému zamestnancovi písomne. Ak sa zamestnanec domnieva, že odpoveď nie je dostatočná a primeraná, môže záležitosť písomne oznámiť nadriadenému vedúceho zamestnanca.

Článok IV

Pedagogickí zamestnanci

1. Výkon pracovnej činnosti podľa § 6 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „pracovná činnosť“) má nespochybniteľný etický rozmer v podobe ochrany najvyšších ľudských hodnôt, dôstojnosti človeka a slobody na ceste za vzdelaním v duchu demokratických a kultúrnych princípov zakotvených v Ústave Slovenskej republiky a právnom poriadku Slovenskej republiky.
2. Každý pedagogický zamestnanec má byť morálnou a odbornou autoritou, ale aj pomocníkom a sprievodcom detí pri ich výchove a vzdelávaní a optimalizácii osobnostného vývinu.
3. Morálne kvality pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca a schopnosť riešiť etické problémy predstavujú jeden z kľúčových atribútov úspešného výkonu pracovnej činnosti.

Článok V

Poslanie a morálka pedagogických zamestnancov

1. Poslaním pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca je vychovávať, vzdelávať, podieľať sa na formovaní osobnostných kvalít detí, učiť ich dôvere a úcte k človeku, schopnosti vážiť si slobodu, prijímať zodpovednosť a byť spravodlivým. Svojím konaním, správaním a odbornou činnosťou prispieva ku kultúre medziľudských vzťahov, k podpore morálnych spoločenských hodnôt a tradícií.

2. Morálnou povinnosťou pedagogického zamestnanca je v súlade s rešpektovaním názorovej plurality, demokracie a spoločenskej prospešnosti kriticky hodnotiť a eliminovať akékoľvek diskriminačné praktiky.
3. Pedagogický zamestnanec si je vedomý svojej spoločenskej zodpovednosti a dôležitosti výkonu pracovnej činnosti. Uvedomuje si, že procesy výchovy a vzdelávania sa prejavujú vo vzdelanostnej a morálnej úrovni detí a výrazne ovplyvňujú aj budúcnosť celej spoločnosti.
4. Pedagogický zamestnanec sa správa v súlade s právnymi predpismi a ďalšími predpismi súvisiacimi s výkonom jeho pracovnej činnosti. Aktívne sa podieľa na kultivovaní a skvalitňovaní verejného života.

Článok VI

Vzťah pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca k sebe samému a k výkonu pracovnej činnosti.

Pedagogický zamestnanec:

- a) na základe sebaznania, etického zmýšľania a konania rozvíja svoju osobnú identitu a morálnu integritu, čo je predpokladom jeho plnohodnotnej profesijnej realizácie a tým sa stáva vzorom pre deti a spoločnosť,
- b) disponuje pri výkone pracovnej činnosti slobodou voľby, ale zároveň aj zodpovednosťou v zmysle etického pôsobenia,
- c) spája svoju profesionalitu so stotožnením sa s vykonávanou pracovnou činnosťou a prejavovaním úsilia byť morálnou a odbornou autoritou,
- d) z hľadiska celoživotného vzdelávania kultivuje svoju osobnosť a vie správnym spôsobom odovzdávať vedomosti a zručnosti vo výchovno-vzdelávacom procese,
- e) usiluje sa o kolegiálnu spoluprácu v pracovnom prostredí a podieľa sa na utváraní spolupracujúceho spoločenstva,
- f) pri výkone pracovnej činnosti je nositeľom ľudskosti, empatie, kompetentnosti a v hodnotiacom prístupe je objektívny a spravodlivý; v sociálnych a profesijných vzťahoch je otvorený a úprimný; pri osobných stretnutiach dodržiava princípy etickej komunikácie.

Článok VII

Vzťah pedagogického zamestnanca k deťom, zákonným zástupcom

1. Rešpektuje rovnako všetky deti, ich zákonných zástupcov a zamestnancom MŠ, bez ohľadu na ich pohlavie, náboženské vyznanie alebo vieru, rasu, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálnu orientáciu, manželský stav a rodinný stav, farbu pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo bez ohľadu na to, či ide o oznamovateľa kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.
2. Dbá o dobro detí, kladie dôraz na starostlivosť o ich duševné zdravie a fyzické zdravie, sociálne spôsobilosti a morálne schopnosti.
3. Rešpektuje osobitosť každého dieťaťa a prihliada na jeho špecifické výchovno-vzdelávacie potreby.
4. Vykonáva pracovnú činnosť kompetentne, zodpovedne, zdvorilo, tpežlivo, primerane veku detí a v súlade s právnymi predpismi a vnútornými predpismi súvisiacimi s výkonom jeho pracovnej činnosti; spoluvytvára na pracovisku pokojné prostredie a tvorivú atmosféru, v ktorej sa žiaci budú cítiť bezpečne a budú sa radi vzdelávať.
5. Pomáha deťom zaujať etické postoje, vedie ich ku kritickému mysleniu, ktoré vychádza z rešpektovania ľudskej dôstojnosti, formuje ich svedomie a vedie ich k správne a zodpovednému prežívaniu slobody a zodpovednosti za svoje skutky.

6. Pri výkone pracovnej činnosti aktívne chráni deti pred všetkými formami sociálno-patologických javov, ktoré narušajú sebaúctu a integritu jeho osobnosti.
7. Spolupracuje so zákonnými zástupcami detí a pravdivo ich informuje o dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkoch detí a ich vývine alebo o výsledkoch pri poskytovaní odbornej starostlivosti; usiluje sa vzbudiť ich záujem o prácu a smerovanie MŠ v snahe zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre každé dieťa.
8. Citlivo vníma kultúrno-výchovné pozadie rodinného prostredia každého dieťaťa, hodnotovú orientáciu a vzdelanie zákonných zástupcov, zástupcov zariadenia, životný štýl rodiny tak, aby komunikácia medzi rodinou a školou viedla k vytváraniu pozitívnych postojov dieťaťa k sebe samému, vzdelaniu, práci a k životu.
9. Vyhýba sa manipulovaniu detí v mene svojho vlastného presvedčenia a podporuje ich vo vytváraní vlastného názoru.
10. Tému alebo otázku, ktorá je vo vede a v spoločnosti vnímaná ako kontroverzná, prezentuje vo výchovno-vzdelávacom procese ako kontroverznú, vyhýba sa nevyváženému prístupu k téme a zamlčovaniu niektorých stanovísk, spochybňovaniu overených faktov a poznatkov vedy alebo prezentácii neoverených alebo nepravdivých informácií, ale aj preferencii niektorého názoru, ktorá nepodporuje prezentáciu slobodného myslenia nositeľov protinázoru, rozvíja schopnosť detí analyzovať spoločenskú situáciu z ich vlastnej pozície.

Článok VIII

Vzťah pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca k sebe samému, ku kolegom, k deťom, k MŠ a k verejnosti

Pedagogický zamestnanec:

- a) akceptuje potrebu tímovej práce vo výchove a vzdelávaní ako prirodzený rámec svojho profesionálneho pôsobenia,
- b) pri naplňaní svojich cieľov dbá na stratégie a zámery MŠ,
- c) aplikuje svoje kompetencie v rámci základných etických princípov, pravidiel v oblasti vzťahov s rodinami detí vedúcimi pedagogickými zamestnancami, kontrolnými orgánmi,
- d) zaujíma sa o dianie v MŠ a aktívne sa podieľa na činnostiach v rámci realizácie výchovy a vzdelávania a chodu školy,
- e) dokáže svoje pracovné postupy objasniť, zdôvodniť a nieť za ne zodpovednosť,
- f) chráni česť, dôstojnosť a súkromie seba samého, kolegov, detí, zákonných zástupcov a zástupcov zariadení; obozretne nakladá s dôvernými informáciami; nepoužije ich neoprávnene, v neprospech alebo na znevýhodnenie človeka či organizácie, ktorej sa priamo alebo nepriamo týkajú,
- g) vníma proces začleňovania detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do bežného života ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, pri tom spolupracuje a komunikuje s príslušnými organizáciami,
- h) o vzniknutých problémoch otvorene komunikuje, aktívne hľadá riešenia a neprenáša zodpovednosť za svoje zlyhanie na ostatných kolegov alebo na zamestnávateľa,
- i) rešpektuje psychickú autonómiu a fyzickú autonómiu a jedinečnosť svojich kolegov pri výkone pracovnej činnosti,
- j) svoje postavenie nevyužíva na manipuláciu a na osobný prospech,
- k) odmieta všetky formy diskriminácie alebo správania, ktoré by spôsobilo ujmu druhým,
- l) si je vedomý toho, že neetické správanie je neprijateľné nielen u neho samého, ale aj u jeho kolegov; také konanie neignoruje, netoleruje a zákonnými prostriedkami podniká aktívne kroky k jeho náprave,

- m) aktívne, profesionálne a empaticky vstupuje do procesov tvorby klímy v škole tak, aby sa etablovala ako otvorený a bezpečný priestor vrátane komunikácie s mimoškolskými organizáciami, ako aj s verejnosťou,
- n) vyjadruje a prejavuje svoje občianske postoje a názory na verejnosti so zreteľom na morálny obsah a zásady etického správania stanovené týmto etickým kódexom, vrátane ich publikovania na sociálnych sieťach a internetových fórach.

Článok IX **Záverečné ustanovenia**

1. Etický kódex je záväzný pre každého zamestnanca školy. Konanie v rozpore s jeho ustanoveniami je kvalifikované ako porušenie pracovnej disciplíny so všetkými dôsledkami v zmysle platných právnych predpisov.
2. S etickým kódexom budú oboznámení všetci zamestnanci Materskej školy, Čajakova 4A, Žilina.

V Žiline 10.09.2023

Mgr. Mária Miháľková
riaditeľka školy

Je spracovaný na základe vzorového Etického kódexu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zverejneného na <https://www.minedu.sk/eticky-kodex-pedagogickych-zamestnancov-a-odbornych-zamestnancov/> (09.09.2023)